

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi

Innehållsansvar: Lukas Lannemyr, (lukla), Överläkare

Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-03-31

Giltig till: 2027-03-27

Transplantation, Legionella

Revideringar sedan föregående version

240213 ändring av instruktion vid spolning av oanvända tappställen.

Tillägg om andningshjälpmedel som rengjorts med kranvatten ska sköljas av med sterilt vatten alternativt Natriumklorid.

Bakgrund

Legionella är en gramnegativ stavbakterie som kan orsaka en typ av lunginflammation (legionärsjuka). Infektionen drabbar framför allt immunosupprimerade patienter. Det är konstaterat att legionella finns i Göteborgs vattenledningsvatten, om än i små mängder. Det finns inget system att effektivt desinficera hela vattenledningssystemet på ett sjukhus. Därför måste åtgärder mot legionellasmitta sättas in mot de speciellt känsliga patientkategorier som riskerar att få legionellasmitta i samband med sjukvård. Smitta sker framför allt genom inandning av aerosol (vattendimma). Hos immunosupprimerade patienter är det sannolikt att små bakteriemängder kan smitta.

Sjukdomsförlopp

Sjukdomen debuterar med influensaliknande symtom, feber, frysningar, muskelvärk, diarré och hosta. Så småningom utvecklar sig en pneumoni med pleuritsmärter och andningssvårigheter.

Förebyggande åtgärder

Förebyggande åtgärder mot legionella måste alltid vidtas vid vård av immunosupprimerad patient (transplanterad patient).

- Tappställen som stått oanvända mer än 3 dagar ska spolas igenom. Spola igenom alla kranar och duschar (vid spolning i dusch låt dörren stå öppen) enligt följande:
 1. Spola kallvatten i 1 min, känn med handen att det blir kallt.

2. Spola varmvatten i 1 min, känn med handen att det blir varmt.
- Isbitar tillverkas av väl genomspolat vatten.
 - Patienten kan tvättas/tvätta sig i kranvatten. Uppegående patient skall dock inte sitta vid en rinnande kran vid tvättstället och tvätta sig, utan skall få tvättvatten upphällt i tvättfat. Smittrisk föreligger vid aerosolbildning som t.ex. från en rinnande kran.
 - Andningshjälpmedel som mekaniskt rengjorts i kranvatten ska sköljas av med sterilt vatten alternativt Natriumklorid för att undvika spridning av legionella till patient. Vg se checklista hygienrutiner.
 - Vid befuktning av andningsapparat ska sterilt vatten användas.
 - Ljustät duschslang ljustät och strilmunstycke med stora hål ska användas. **Detta kan användas till alla patienter.** Detta ska förhindra aerosolbildning och därmed reducera risken för legionellainfektion.
 - Efter avslutad dusch ska duschslangen kopplas bort från blandaren vid snabbkopplingen.
 - Låt sedan munstycket sitta högt upp på duschstativet för att tömma slangen på vatten. (Ansamling av gammalt vatten i slangen kan medföra bakterietillväxt). Se instruktion i duschrummet.

Relaterad information

[Vårdhygien - Legionella, förebyggande insatser och åtgärder vid sjukdomsfall \(vgregion.se\)](#)

Arbetsgrupp

Marielle Fohlin Leidefeldt, instruktör TIVA

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi

Innehållsansvar: Lukas Lannemyr, (lukla), Överläkare

Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-2139

Version: 12.0

Giltig från: 2025-03-31

Giltig till: 2027-03-27